

Orman köylülerine süt sığırcılığı kapsamında verilen nakdi kredilerden köylülerin vergiye tabi olmayan çiftçilerden harcama pusulası düzenleyerek hayvan satın almaları halinde gelir vergisi tevkifatı yapıp yapılmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.4.DEF.0.58.10.00-2010-1-48-7
Tarih	24.08.2011

T.C.

SİVAS VALİLİĞİ

Defterdarlık Defterdarlık Gelir müdürlüğü

Sayı : B.07.4.DEF.0.58.10.00-2010-1-48-7

24/08/2011

Konu : GELİR VERGİSİ TEVKİFATI

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz incelenmiş olup orman köylülerine süt sığırcılığı kapsamında nakdi kredi verildiği, kredi verilen köylülerin hayvanlarını vergi mükellefi üreticiden temin edemediği takdirde vergiye tabi olmayan çiftçilerden alarak aralarında harcama pusulası düzenledikleri ve bu alım satım nedeniyle kurumunuz tarafından gelir vergisi kesintisi yapıp yapılmayacağı, yapılacaksa oranının ne olacağı hususunda görüş talep edildiği anlaşılmıştır.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun gider pusulası başlıklı 234 üncü maddesinde; "Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabının ve çiftçilerin vergiden muaf esnafa yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia için tanzim edip işi yapana veya emtiayı satana imza ettirecekleri gider pusulası vergiden muaf esnaf

tarafından verilmiş fatura yerine geçeceği, bu belgenin birinci ve ikinci sınıf tüccarların, zati eşyalarını satan kimselerden satın aldıkları altın, mücevher gibi kıymetli eşya için de tanzim edileceği" hükmü yer almaktadır.

Anılan madde hükmüne göre, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabının ve çiftçilerin, vergiden muaf esnafa yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia için gider pusulası düzenlemeleri ve düzenlenen bu belgeyi işi yapana veya emtiayı satana imza ettirmeleri gerekmektedir.

Yine aynı Kanunun 235 inci maddesinde, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tespit edilenler ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçilerden satın aldıkları malların bedelini ödedikleri sırada iki nüsha makbuz tanzim etmeye ve bunlardan birini imzalayarak satıcı çiftçiye vermeye ve diğerini ona imzalatarak almaya mecbur oldukları, malın tüccar veya çiftçi adına bir adamı veya mutavassıt tarafından alındığı takdirde makbuzun bunlar tarafından tanzim ve imza olunacağı, müstahsil makbuzunun tüccar veya alıcı çiftçi nezdinde kalan nüshasının fatura yerine geçeceği belirtilmiştir.

Diğer taraftan, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinde sayılan Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçilerin aynı maddenin bentlerinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecbur oldukları belirtilmiş olup, söz konusu maddenin 11 inci bendinde çiftçilerden satın alınan zirai mahsuller ve hizmetler için yapılan ödemelerden yapılması gereken tevkifat oranları açıklanmıştır.

Bu hükümlere göre, müstahsil makbuzunun ve gider pusulasının düzenlenmesi sırasında bir tarafın gerçek usulde mükellef olması diğer tarafın vergiden muaf esnaf ya da gerçek usulde vergiye tabi olmayan çiftçi olması gerekmektedir. Yani alıcı ve satıcının her ikisinin de mükellef olmaması durumunda Vergi Usul Kanunu açısından düzenlenecek herhangi bir belge bulunmamaktadır.

Ayrıca yukarıda sayılan kurumlar tarafından çiftçilerden satın alınan zirai mahsuller ve hizmetler için yapılan ödemelerden tevkifat yapılacağı belirtilmiş olup, kurumunuz tarafından satın alınmayıp gerçek usulde mükellef olmayan çiftçiler arasında yapılan alım-satım nedeniyle kurumunuzun tevkifat zorunluluğu bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 14.09.2026